

cunosc pre alții și obiectele din lume dimpreună cu valoarea lor; se-lu luminam, că astfel se fia în stare a afla calea, pe carea mergendu se si castige cu mai mare înlesnire, și se scie chivernisi și economisi cu buna renduțela buntaale pamentului.

În această convingere a noastră ne întarescu chiar faptele, ce vedem, că se pătrecu mai în fiecare di înaintea ochiloru nostri. Astadi ne plangemu, că timpurile sunt grele, dar ori cât sunt ele de grele, totusi vedem, că sunt destui oameni, caror'a le merge și mai bine. Pentru ce? Pentruca sciu lucră și crutiă mai bine decât noi, ăr acest'a provine din împregiurarea, că posedu mai multa carte, mai multa învetiatura, decât noi. Cine nu scie, că în aceste timpuri de o potrive grele pentru toti, în cari tieranii nostri si-pierdu pamenturile, alții se înaltia și devinu proprietari mari pe ruinele noastre!

Ei! Astadi nu mai merge că odinioară, și spre orientare ăta cum se exprima în această privintia și diurnalulu, „Alegetoriulu“ din București vorbindu de sôrtea tieranului romanu.

„Adi nu se mai pôte dice: „totu asia am traitu noi, și am dus'o, cum a datu Dieu.“

Nu!

În starea quasi primitiva, miseri'a nu este atât de periculoasă. Ea este unu modu de a trăi, cu care omula se harsesce, și lupta fara mari primejdii; într'o stare înse cu pretensiuni la civilisatiune, cu forme, din ce în ce mai late și mai strelucite și cu puteri totu mai reduse și mai pipernicite, miseri'a întinsa devine o umelta îngrozitória de descompunere sociala, ajutata cum este de locomi'a acelor'a, cari nu ascépta, decât se te védia slabu și siovaindu, pentru că se te repuie îndata. Într'o stare cu ore care spoiela progressista, tôte căile luptei pentru esistenza sunt deschise streinilor: când ajungi a nu pôte se mai sustieni lupt'a, atunci neaperatu cata se cedezi și terenulu. În fas'a mai patriarhala a vietii, te lupti, cum poti, numai cu miseri'a din nauntru: tu cu ai tei, cari nu sunt nici mai isteti, nici mai puternici că tine.

Asia am tîiatu noi lupt'a pentru vietia în timpurile amari ale trecutului. Cei ce ne discutau averea și mosii'a nemului nostru, nu ne erau superiori. Ne faceau multu reu, dar nu ne puteau cutropi. Medilócele lor de rapire și de presiune erau barbare, și te puteai ferí. Le sentiai, le puteai înlaturá.

Acum s'a schimbatu lumea.

Civilisatiunea stenge, séu exploatéza pe cei înculti și seraci.

Din cele dise invederéza, cât este de mare responsabilitatea, ce apăsa pe umerii tuturorú acelor'a, cari s'au înaltiatu în mare parte prin

denariulu poporului contribuitu în diferite fonduri la o positiune mai înalta în societate, și a caror sôrte este stensu legata de starea plugariului.

Prin torti'a împrejurariloru ni s'a impusu mai înainte, dóra de a ne afla pregatiti cestiunea de vietia, întrebarea de esistenza, ăr viitoriulu nostru depinde dela o buna și nimerita solutiune a acestei întrebări cardinali.

Lucrurile inventate de civilisatiunea seculului nostru ne au schimbatu pré timpuriu împrejurarile vietii, ne au desvoltatu o multime de trebuintie, de cari abia cu câtiv'a ani, în urmá nici nu visam. Ele ne au schimbatu pré în graba modulu de vietia, fara se ne lasé timpul necesariu de a ne luminá și a afla isvórele de venitu, prin cari se potemu pretempiná și indestulí aceste trebuintie esagerate în reportu cu starea noastră materiála. A venitu drumulu de fieru, și a adusu o multime de streini între noi. Multi din acesti oameni sunt mai cu carte ca noi, și astfel în contactulu cu ei potemu fi fórté usioru pacaliti. ăr industri'a de fabrica a umplutu tier'a cu o multime de lucruri, cari producu în noi lacomi'a de a le cumperá fara se bagámu sém'a, ca cumperandu-le nu ne mai remanu bani pentru lucrurile, cari în adevéru ne trebuiescu.

Noi potemu dice în mare parte, nu avemu nimicu, nu avemu alta putere, decât poporulu și bratielu lui. Acestu poporu se gasesce astadi în grele conditii în urm'a nerodirei pamentului și în urm'a altoru multe cauze, cari l'au adusu în această trista stare. Productele maniloru poporului nostru sunt espuse în cele mai multe casuri bunavointiei noriloru. Elu suferé de multe, dar mai pré sus de tôte apăsa cu mare greutate asupra lui robii'a nesciintiei remase pe capulu lui din timpurile trecutului de trista aducere aminte.

Astfelu tieranulu nostru muncesce munc'a cea mai grea din lume, dar o munca reu pláfitá și fara sporu. Elu se sbate di si nópte, dar când si-aduce productele sale la piacia nu pôte tiené concurenti'a. Munc'a lui nu se platesce, ca munc'a altor'a, Elu este silitu de multe ori se vendia mai înainte de a fi seceratu și mai înainte de a fi adunatu în jignitielu sale, ăr la vendiare și cumperare este mai totdeun'a însielatu.

O singura doftoria mai pôte fi în stare a scapá tieranulu nostru din miseri'a de astadi: unu ajutoriu puternicu din partea inteligentii. Astadi dispunemu, precum se scie, de o multime de oameni cu carte. Avemu preoti și învetiatori prin comune, avemu advocati, medici, profesori și diferiti functionari prin orasié. Ei bine, dela toti acesti'a se recere se priveghieze că si nisce sentinele pururea descepte asupra tieranului și

sórtei lui, cari la tóta ocaşinea se-i spuia, si se-lu invetie, ce se faca, cum se lucre, cá munc'a lui se fia mai cu sporiu, si cum se se apere de lichelele, cari voiescu se-i esploateze munc'a in folosulu loru.

In modulu acest'a inteliginti'a, ca si economulu bunu, carele si-ingrijesce insusi afacerile sale va afia in tóta diu'a câte ceva de facutu si de indreptatu. Vomu gasi d. e comune, in cari poporulu este aplecatu dóra spre lene. In unu astfeliu de casu vomu lucrá cu trupu cu sufletu, ca se sterpimu acestu reu mare, si nu ne vomu lasá pana atunci, pana cand nu vomu vedé, cá in loculu acestei urite calitati a intratu in cas'a si economi'a tieranului placerea la lucru si diligenti'a. Lucrulu acest'a nu se póte face dintr'o data, ca si cand ai bate in palme. Elu recere munca si sudóre indelungata, dar trebuie se succéda si atunci mare va fi resplata nóstra.

In alte parti vei vedé, cá poporulu este muncitoriu si diligentu, dar este neajutatu in lucrulu seu, nu scie cum se lucre, cá activitatea lui se fia mai cu sporiu, si pamentulu seu se produca mai multu. In unu astfeliu de casu se nu pregetamu a-i studiá cu deamenuntulu impregiurarile, a afia caus'a reului, si apoi a-lu invetiá cum se se ferésca de elu, si cum se incépa unu sistemu de economia mai bunu si mai rationalu.

Sunt multe comune, in cari poporulu nu si scie chivernisi si economisá bine cascigulu realisatu prin munc'a sa, si se incurca cu usiorintia in datorii. In astfeliu de casuri, este detorinti'a ómeniloru luminati a-lu invetiá prin cuventu si fapte, cum se traiésca, cá se nu-si consume denariulu seu pe lucruri, cari nu-i aducu nici unu folosu, facendu-lu atentu la urmarile cele triste, ce potu se aiba pentru elu unu astfeliu de modu de viétia, si aretandu-i folósele, ce póte se le aiba din o intrebuintiare si o buna economiia a averii sale.

Se bagamu apoi de séma, ca in timpulu din urma in multe parti s'a incurcatu poporulu nostru in datorii, a caditu in manile usurariloru, cari i-sugu meduv'a din óse, apoi suntu in multe locuri agenti, cari pentru cascigulu loru momescu poporulu, si lu-impingu in datorii cu interese oneróse, carii mai curendu mai tardiu lu scotu din pamentulu stremosiescu, si i-prepara peirea. In astfeliu de casuri avemu santa detorintia a cautá medilócele, prin cari se-lu potemu scapá si feri de astfeliu de incurcaturi, cá se nu-lu lasamu se ajunga acea sórte demoralisatória cunoscuta sub numele de profetariatu.

In fine sunt comune, in cari s'au latitu vitiulu si coruptiunea si cu deosebire beti'a. In astfeliu de locuri se ne incercámu, a desmantá poporulu dela aceste mari rele, si a-lu deprinde la o vi-

étia solida, cu scopu cá se-lu regenerámu, si se-lu invetiámu a-si insusi unu modu de viétia morala, emancipandu-lu de sub influinti'a demoralisatória si nimicítoria a cestoru vitie.

Priveghiandu nentreruptu asupra viétii poporului, vom descoperi o multime de scaderi ale lui, ér avendu catra elu interesulu, ce in adeveru lu-merita, vomu afia si caile si medilócele, prin cari se-lu luminámu, si se-i damu o directiune mai buna de viétia. Cu chipulu acest'a inteliginti'a nóstra va deveni unu muru puternicu, sub care se va scuti poporulu de tóte relele ce-lu amenintia astadi in mesura atát de mare, si prin carele nu va poté petrunde influintiile stricatióse din nici o parte. Astfeliu va deveni poporulu nostru unu poporu demnu de sene si de numele ce-lu pórtá, ér in starea in floritória a lui se va areta marimea nóstra.

Acest'a este terenulu, dar si prim'a detorintia, a facarui'a din noi. Acest'a este terenulu de merite pentru facare omu inteligentu, dar mai cu séma pentru functionarii bisericeii si scólei nóstre. Ferice de omulu, carele va scí se fia mare pe acestu terenu. Elu si-va cascigá fara indoiéla stim'a contimpuraniloru sei si binecuventarea posteritáti. Vai inse de ace'a, carele nu va ingrigi de implinirea acestei sante detorintie. Elu va fi urgisitu pre acestu pamentu, si si-va atrage asupra-si bléstemulu generatiuniloru viitórie!

Afacerile nóstre controversse cu Serbii.

Romanii ortodocsi, mai vertos cei de prin comunele unde se afla ei conlocuindu cu coreligionari serbi, sciu bine cá, dupa despartirea Metropoliei nóstre de catra cea serbéscá din Carlovetiu, neintielegerile nóstre cu serbii, necasurile si nevoile nóstre din acea parte, inca n'au incetatu de totu.

O multime de Romani, — amu poté pune numerulu acelor'a preste 50 de mii, inca si acum gemu sub administratiunea bisericesca, culturala si fundationala straina.

Parte mare dintre acesti'a, neavendu in comunele lor si nici in vecinatate, nici preotu, nici invetiatoriu, nici altu luminatoriu si conducatoriu nationalu, nici cá au fostu informati despre dreptulu si interesulu lor nationalu-bisericescu, si asia la timpulu seu, nici cá au facutu pasii necesari pentru despartirea de catra Serbi si trecerea la Metropolia romanésca; altii éraşi au facutu cererea la timpu si s'au supusu tractamentelor comisionali pentru desfacere de la Ierarchia serbéscá si trecere la cea romanésca; inse nu s'au semtitu in stare a primi grelele conditiuni, pretinse de partea serba, si asia au

trebuita se remena in statulu de mai înainte, lasandu-li-se calea libera de a-si eluptá dreptulu prin procesu formalu naintea tribunalului regiu din Budapesta.

Dar afara de acésta grea calamitate, ce apésa pre crestinii romani de prin comunele mestecate, mai suntu si alte incurcaturi cu fratii nostri serbi.

Asia, de 15 ani, de cum se decretá despartirea ierarchica, pana astadi nu fuseramu in stare a-i induplecá pre fratii serbi, cá din posesiunea comuna de 170 de ani, se ni ceda vr'o doue manastiri, de cari amu avé neaparatu trebuintia, si de cari ei au prisos, posedandu 25!

Amu mai avé se pretindemu ceva compensatiune si pentru resiedintiele episcopali din Timisiór'a si Versietiu, la ale càrora edificare si instruire Romanii au contribuitu, conform numerului loru multu mai multu de cât serbii.

Er — in fine, la anulu 1874, cu ocaziunea impartirii fonduriloru scolari comune din Budapesta, totu prin pretensiunile essagerate ale fratiloru serbi, se mai nascura inca vr'o patru cestiuni controversé: pentru impartirea restantiiloru din aucta scolare 10-percentuale; pentru impartirea auctei si a restantiiloru din comunele mestecate; pentru contribuirea Romaniloru la pensiunile unoru invetiatori serbi si a unei veduve dupa unu profesore dela preparandi'a serbésca.

In privinti'a tuturoru acestoru cestiuni, delegatiunea nóstra congreguála, precum si sínódele nóstre eparchiali din Aradu si Caransebesiu — decretasera, ca la celu mai de aproape Congresu nationalu-serbescu, se incerce, se staruiésca, se-se faca buna intelegere si complanare fratiésca, pentru cá nici o parte se nu fia nevoita a pasi la procesu, naintea tribunalului strainu, carele nu ni cunoşce relatiunile si drepturile si — vrendu-nevrendu póte se ne gignésca de mórté!

Astfelu dara, dupa cum suntem positivu informati, anu tótna, inca pana a nu se intruni Congresulu serbescu, Escel. Sa Parintele Archiepiscopu si Metropolitu alu nostru *Mironu Romanulu*, s'a adresatu Santieniei Sale Patriarchului serbescu, i-a notificatu dorintiele partii romane in privinti'a atinselorú puncte controversé, si a rogatu ca — se medilocésca la deschidendulu Congresu, luarea in consideratiune a dorintieloru romane si a motiveloru loru. Abia intr'unu tardiu, cam dupa patru septemani, Patriarchulu priu respunsu telegraficu catra Metropolitulu nostru, a poffitu cá dlu *Babesiu*, Notariulu si Referintele Delegatiunei nóstre, se vina la Carlovetiú; dlu *Babesiu* apoi, provediutu cu instructiuni si plenipotentia, la 13/25 octomvre s'a infacisiatu in Carlovetiú, a informatu si staruitu in tóte partile,

si a intratu cu Delegatiunea serbésca in conclurare; acést'a inse aflandu-se in cele mai multe privintie fara instructiuni, a supusu propunerile romane votului Congresului, carele in diu'a de 25 oct. (6 nov.) 1879, prin conclusu a enunciatu, cá Delegatiunea serbésca are se între cu partea romana in tractári si pactári — *numai asupra puncturiloru controversé, escate din impartirea fonduriloru scolari, apoi in privintia unei noue incercári de despartire ierarchica — in acele comune mestecate, unde la prim'a incercare, pentu greutatea conditiuniloru, nu s'a potutu ajunge rezultatu.*

E dreptu, cá in aceste privintie, atât Delegatiunea, cât si Congresulu din Carlovetiú, au aretatu multa bunavointia, de unde si putem nutri cea mai buna sperantia pentru unu succesu fericitu. Tare totusi trebue se ne dóra, cá fratii serbi, nu s'au sciutu redicá preste prejudetiele comune, n'au imbracisiatu echitatea mai pre sus de tóte — si in privinti'a pretensiunei nóstre pentru doue manastiri, si — inca mai vertos, in privinti'a propunerii delegatului nostru, cá cu ocaziunea noveloru incercári de despartire ierarchica prin comunele mestecate, se-se iea in consideratiune si cererile mai tardiu intrate dela crestinii nostri, ba chiar se-se mai puna unu terminu pentru asemenea cereri; pentru cá astfelu cu de adinsulu se-se evite procesele nóstre de despartire ierarchica!

In fine, Congresulu serbescu, asupra cererii dlui *Babesiu*, a mai facutu si acea concesione, cá a impoteritu pre Delegatiunea sa, in casu de trebuintia, a face tractamentele cu Romanii in Timisiór'a, indata cu deschiderea primaverii.

Ne asteptámu deci la aceste tractamente cât mai curendu. —

C u e n t a r e

pentru dominec'a a dóu'a din paresimi.

„Era Isusu vediendu credinti'a loru a disu slabanogului: Fiule! iérta-ti-se tie pecatele tale“ (Marcu II. 5.)

Luminatu essemplu despre iubirea deaprópelui ni dau Iub. Ascult. cei patru, cari portau pre umerii loru pre slabanogulu, ce ni-lu presenta St. evangelia de astadi. Staruinti'a si zelulu loru de a invinge tóte obstaculele, de a inlaturá tóte pedecile, a strabate cu patulu prin multime, a descoperi casa si astielu a slobozi si a pune pre bolnavulu inaintea Dlui Cristosu, ni aréta pre deplinu, cumca inimile loru erau infocate de acea virtute divina, carea este isvorulu tuturoru virtutiloru crestine de iubire!

Mai vedemu inse la ómenii acesti'a inca alte doue virtuti frumóse, fara de cari omulu retacesce in lumea acést'a, ca si peregrinulu in pustia, ca si corabi'a, carea fortun'a i-a derimatu cárm'a! Sunt aceste mil'a loru de celu slabanogu, apoi firm'a loru credintia in puterea vindecatória a Mant. Cristosu.

Căci ce alt'a ii-a îndemnatu se pörte pre umerii loru pre bolnavulu, dacă nu mil'a de starea lui deplorabila? Si ce ii-a facutu se-lu duca tocmai la Cristosu Domnulu, dacă nu credinti'a loru neclatita, că aci si-va aflá densulu vindecarea? — Acést'a credintia a loru nici nu ii-a însielatu, căci „*vedindu Isusu credinti'a loru a disu slabanogulu: Fiule! iërta-ti-se tie peccatele tale.*“

Vedeti bine dara Iub. Asc., că St. evangelia de astadi istorisindu-ne modulu supranaturalu de vindecare a paratiticalui, ni presinta, si ni recomanda deodata trei virtuti alese crestinesci: virtutea iubirei, a milei si a credintiei.

Aceste virtuti, cari propriaminte compunu caracterulu crestinului, au inceputu ici colesa se dispara dintre crestini spre nenorocirea loru temporala si in daun'a fericirei loru vecinice. St. evangelia de astadi mi-imbiiu ocaziunea de a vi vorbi despre ele. Eu folosindu-me de acésta ocaziune me voiu încercá se vi arétu: a) periculele, la cari se espunu cei lipsiti de aceste virtuti; b) darulu si binecuvéntarea, ce o revérta ceriulu preste cei ce le cultiva.

Invocu deci ajutoriulu Ceriului la acésta întreprindere, éra voue ve ceru atentiunea.

I.

Esperinti'a de tóte dilele ni dovedesce invederatu Iub. Asc. marile primejdii la cari suntu espusi ómenii lipsiti de virtutea iubirei, a milei si a credintiei. Astfeliu de ómeni suntu fara indoieála impetríti, patimasi, îngamfati. Ei mai multu credu in poterele si iscusinti'a loru, decât in Ddieu si in ajutoriulu lui puternicu. Ei tienu mil'a de o greutate si iubirea de o vorba fara intielesu si insemnatate. Astfeliu ei credu numai in sine si in ai sei, facu mila numai cu sine si cu ai sei, se iubescu numai pre sine si pre ai sei, ignorandu preceptele Ddieirei, calcandu legile firei si desconsiderandu umanitatea. Nisce egoisti ca acesti'a firesce apoi cá vina, trebuie se vina in conflictu cu toti, si de aci urméza cá caractere nenorocite ca aceste intimpina ur'a si dispretiulu lumei si mai timpuriu ori mai tardiu primescu resplat'a cuvenita: „*mesura buna, indesata si clatita si pre deasupra revarsandu-se.*“ (Luca VI. 38.) Ridicati numai ochii vostri si veti observá imprejurulu vostru destule esemple de acestea.

Ne invétia mai departe esperinti'a, cá este urítu de toti, celu ce nu iubescu pre nime; cá nu are de a asteptá dela nime îndurare celu impetrítu, si cá celu ce nu are credintia in aceea ce este mai inaltu, mai nobilu si mai santu, nu póte contá la increderea altor'a. Asia este firea lumei Iub. Asc. Ea despretiuesce trivialulu in omu. Si voi ensive Iub. Asc., voi cari sunteti dedati a umblá pre calea virtutii, spuneti voi, ce cugetati despre crestinii acei'a, cari nu respectéza ninicu, cari nu iubescu pre nime si nu au mila de nime? Poteti voi pretiui pre unii ca acesti'a? Si de ce nu? Au nu suntu si densii fratii vostri facuti dupa chipulu si asemenarea lui Ddieu, pre cari trebuie se-ii iubiti? Da! raspundeti voi, ei suntu fratii nostri, pre cari trebuie se-ii iubimu. Noi inse nu potemu pretiui impetrítarea, nu potemu stimá cinismulu, nu potemu îmbracisiá taradelegea, căci facendu asia, amu lucrá in contra legiloru mintii, in contra legiloru naturei, in contra legiloru lui Ddieu.

Daca vomu trece acum dela ceea ce ne invétia esperinti'a la Sant'a Scriptura vedemu, cumca Cainu, carele uresce si invidiéza pre fratele seu, cade in

pecatulu uciderii si petrece restulu vietii sale „*gemendu si tremurandu pre pamentu*“, (Facere IV. 14.). Vedemu mai departe, cá regele Saulu dandu locu urei si încercandu resbunare in contra lui Davidu perde regatulu, cá Iuda intimpinatu cu atât'a iubire de Mant. Crist., dupa ce o resplatesce acést'a cu ura si tradare, cade in pecatulu in veci neiertatu alu sinuciderii. Asia se resplatesce inca aici pre pamentu lips'a de iubire, ur'a si resbunarea catra deaprópele! —

Asupra celoru nemilosii si eu inima impetríta vedemu in St. Scriptura, cá se esecuta sentinti'a infricosiata: „*judicata fara de mila are, celu ce nu face mila*“ (Iacob II. 13.). Dovéda la acést'a ni este Egiptulu. Faraonu pune robia umilitória si rusinósa pre Israiliteni. Inmultirea loru lu-ingrozesce. Elu demanda deci, ca totu baiatulu nascutu din parinti evrei se-se inee in apele Nilului. Si ce urmáru au aceste mesuri barbare, lipsite de orice umanitate si mila? Mai antaiu si mai antaiu vinu tóte plagele asupra regatulu seu. Ap'a Nilului se preface in sange. Amfibii hídoase acoperu pamentulu. Musce nenumerate si diverse si in mai multe ronduri vinu asupra lui. Grindin'a sfarema samenaturile, Cium'a devastéza ómenii si animalele. Se pedepsesce Egiptulu in primogenitii sei. Si in fine dupa alte multe plagi, ca de încoronare, unde le mării rosii inghitu pre impetrítulu Faraonu si pre intrég'a sa ostire, căci: „*judicata fara de mila astépta pre celu ce nu face mila*“.

Bogatulu din evangelia, carele se îmbracă in porfira si visonu si-si petrecea in tóte dilele luminatu, dupa mutarea din viétii acést'a, se muncesce in iadu. Pentru ce óre? Este pecatu dóra cand omulu si-petrece, cand se desfátéza, cand se îmbraca amesuratu pusetiunei si stării sale? Ori a comisu densulu alte pecate grele? Ucis'a elu ca Cainu? Picat'a in desfranare cá cei din Sodom'a? Ori a tratatu ca Iuda? Nimicu din acestea. Elu patimesce muncile iadului, simplu pentruca n'a facutu mila cu Lazaru, carele jacea la usile lui plin de bube. Elu se muncesce deci in poterea sentintiei nestramutate: „*judicata fara de mila are, celu ce nu face mila*“.

Astfeliu de judicata aspra, necrutiatória si nestramutata astépta pre totu omulu impetrítu si fara de mila, căci dice Fiulu lui Ddieu: „*mila voiu si nu jertfa*“ (Mat. IX. 13.); *ceea ce n'ati facutu unui'a dintre acesti frati ai mei mie nu mi-ati facutu. Duceti-ve dela mine blastematiloru in foculu celu de veci*“. (Mat. XXV. 41. 45.)

Pre cei lipsiti de credintia, ii-vedemu in St. Scriptura pedepsiti in multe forme si chipuri. Pentru o neascultare numai, Adamu este lapedatu din raiu si supusu mortii, elu si urmatorii lui. Pentru necredintia Sodom'a si Gemor'a au fostu pedepsite cu focu si puciósa. Necredinti'a a adasu lumei potopulu, a dusu poporulu israilteanu in robia, si a derimatu Ierusalimulu. Necredintiosulu Goliatu este invinsu de tenerulu Davidu, carele procede in lupt'a neegala in numele Dlui Ddieului seu; mai marele óstei imperatului Joram pentruca nu da crediementu cuvintelor prorocului Eliseu, este calcatu in picióre de poporulu israilteanu, carele esíá se pradeze tabér'a Sirieniloru, si tocmai la ór'a si tempulu ce-lu predisesse proroculu. — Asia li s'a intemplat necredintiosiloru. Asia li se intempla si acum, si li se va intemplá si de aci înainte. Pre densii ii-astépta osend'a, mórtea vecinica, căci nestramutata si neiu-

duplecata este otarirea Domnului: „*celu ce nu va crede se va osândi*“ (Marcu XVI. 16.).

Din toate cele pana aci dise v'ati potutu convinge Iub. Asc. despre primejdiele ce intimpina pre cei lipsiti de virtutea iubirei, a milei si a credintiei. Spre astfelu de oameni Ddieu pare ca si-a reversatu si si reversa mania sa, ca se ne servesca noue de esemple vie si faradelegile loru noue spre invetiatarea si mantuire. Dreptu aceea compatimindu intorceti ochii vostri dela aceste icone triste si jalnice ale peccatorilor si priviti la abundanti'a darului si la multimea binecuventarii, ce a reversatu si reversa Ddieu preste cei iubitori, preste cei milosi si tari in credintia; despre ce in urmatorea parte a

II.

Ddieu este iubire, iubire nefinita, si poftesce ca si omulu ziditu dupa chipulu si asemenarea lui, se cultive acesta virtute divina. Antai'a si cea mai mare porunca a legii sale sante este: „*Se iubesci pre Dnulu Ddieulu teu din tota inim'a ta, din totu sufletulu teu si cu tota puterea ta; era pre deapropole teu ca insuti pre tine*“ (Luca X. 27.). Apoi Fiiulu seu celu intrupatu ne invetia: „*Intru acest'a ve voru cunosce omenii ca sunteti invetiaceii mei, de veti ave dragoste intre voi*“ (Ioan. XIII. 45.).

Ddieu deci cere dela noi iubire, dar cere ca se o aretamu, se o dovedimu prin fapte. Mant. Cristosu era convinsu despre iubirea, devotamentulu, alipirea si credinti'a lui Petru si totusi lu-intraba: „*Petre iubesci-me?*“ (Ioan XXII. 16.). Si la respunsulu lui: „*Domne! tu tote le scii, tu scii ca te iubescu*“ (ib. 17.), ce-i replica Dlu Cristosu? „*Pasce oile mele, pasce mielusicii mei*“ (ib.). Ore pentru ce? Negresitu pentru ca voia ca St. Petru se-si dovedesca iubirea prin fapte. Acest'a o cere si dela noi!

Si cum vomu pote noi mai bine si in modu mai corespundietoriu se ni aretamu iubirea nostra catra Ddieu, decat prin credintia tare si neclatita in trensulu, supunendu-ne vointiei lui sante si oarmuirei lui intiepte si atotpoternice? Apoi catra deapropole nostru pote-vomu noi se ni aretamu iubirea nostra mai invederatu decat prin faptele indurarii, prin mila? Cumca acest'a este modulu celu mai naturalu de a da espresiune iubirei nostre catra Ddieu si catra deapropole, ni dovedesce de ajunsu evangeli'a de astadi. Caci cine a induplecatu pre Mant. Cristosu se vindece pre paralicu? Credinti'a celoru patru carii lu-portau. Si cine ii-a indemnatu pre acesti'a se-lu porthe? Mil'a de densulu. Eca deci dovedita iubirea loru catra Ddieu si catra deapropole prin credintia si mila. Si de alta parte vedeti darulu bogatu, vedeti multimea binecuventarii, ce o aduce omulu credinti'a in Ddieu impreunata cu iubirea si cu mila catra deapropole. Maria Magdalena caindu-se de peccatele sale, saruta picioarele lui Cristosu, le unge cu miru, le spala cu lacrimi si le sterge cu perulu capulu seu! Ea inse dobandesce iertare si devine o maie cuvioasa. Priviti numai bine femei'a acest'a Iub. Asc. caci ea vi pote servi de esemplu! Mai nainte deschidea urechi'a sa la ascultarea vanitati-loru lumesci, acum o deschide adevverulu! Mai nainte iubi'a petreckerile. Acuma petrece necontenitu in giurulu Dlu Cristosu. Ea asculta, ea pazesce cuvintele, se-insufletiesce de faptele lui si-i urmza cu credintia chiar si pre calea cea grea si dorerosa, pre calea cea din arna, la morte, la Golgota! Vedeti chipulu iubirei adevverate! Priviti inse si respalt'a ei! Cine s'a

invrednicitu a vorbi cu angerii si a vesti Apostoliloru, a vesti lunei invierea Domnului? Maria Magdalena! Vedeti darulu, vedeti binecuventarea iubirei!

Cine era mai temutu si despretiuitu in Ierichon decat Zacheiu? Cine era dora mai insielatoriu, mai asupritoriu, mai nedreptu, in sfirsitu mai peccatosu decat elu, mai marele vamesiloru? Vine inse la cunoscintia peccatoru sale. Si-recunosce nedreptatirile si asupririle. Vede ca pana ce densulu traesce in prisosintia, calte fiintie, asemenea lui, pierde de fome. Acesta cunoscintia lu-petruve si-lu iudrepta. „*Domne dice elu, eta jumatate din averea mea o dau seraciloru*“ (Luc. XIX. 8.) Anditi voi crestiniloru! nu o parte, nu unu dinariu, nu o sfarmatura de pane, nu unu sfatu sinceru, nu o invetiatura buna si folositoria, precum o cere dela voi deapropole vostru, — nu, nu acest'a, ci jumatate din averea sa ofere densulu seraciloru. Vedeti chipulu milei adevverate! Dar la o nobila fapta a indurarii, responde o si mai nobila recompensa! „*Astadi s'a facutu mantuire casei acesteia*“ (ib) dice Mant. Cristosu. Vedeti darulu, vedeti binecuventarea milei! Ea nu numai lui Zacheiu i procura mantuire, ci si casei lui intregi!

Sutasiulu din Capernaum roga pre Mant, Cristosu se-i vindece unu pruncu bolnavu. „*Eu viindu lu-voiu vindeca pre elu*“ (Mat. VIII. 7.) i respunde Domnulu. Inse credinti'a sutasiului in puterea vindecatoria a Mant. este neclatita si afara de tota indoial'a. „*Domne dice densulu, nu sum demnu se intri sub acopermentulu meu, ci di numai cu curventulu si se va vindeca fiiulu meu*“ (ib. 8.) Vedeti chipulu credintiei adevverate! Credinti'a acesta a fostu inse si remunerata. Mai antaiu si-aude sutasiulu laud'a meritata din gur'a lui Cristosu. „*Intru adevveru nice in Istrailu nu am aflatu atat'a credinti'a! apoi primesc respalt'a credintiei sale nein-doite: fe tie pre cum doresci*“ (ib. 11.) „*si s'a tamaduitu prunculu lui din ceasulu acel'a*“ (ib. 13.), adauge evangelistulu. Vedeti darulu, vedeti binecuventarea credintiei;

Si ore mai este de lipsa se vi spunu „*de Ghedoniu si de Varachu, de Samsomu si de Ieftae si de Davidu si de Samuilu si de proroci, cari prin credintia au birutu regate, au lucratu dreptate, au dobanditu fagaduintiele, au astupatu gurile teiloru, au stinsu puterea focului, au scapatu de ascutitulu sabiei, s'au intaritu in slabitume, s'au facutu tari in resboie, au intorsu taberile dusimanilor in fuga*“ (Evr. XI. 32—35.) Nu Iubitoru mei! nu e de lipsa se vi spunu nimicu despre credinti'a loru cea tare si despre rodurile ei, caci voi insive din propri'a vostra esperintia sciti, ca celu ce tiene tare si neclatitu la legea sa, la Ddieulu seu, se va mantui si vietia de veci va dobandi.

V'amu aretatu Iub. Asc. primejdiele ce intimpina pre cei lipsiti de virtutea iubirei, a milei si a credintiei. Ati vediutu si abundanti'a darului si multimea binecuventarii, ce o revarsa Ddieu spre cei ce cultiva aceste virtuti. Remane ca voi crestinii rescumperati cu sangele scumpu alu Mant. Cristosu se intipariti aduncu in inimile vostre aceste invetiaturi. Remane ca voi ensive se intariti credinti'a vostra in Ddieu, se umblati implinindu poruncile lui si se-lu iubiti din totu sufletulu si din tota inim'a vostra! Fie credinti'a vostra tare ca o stanca neclatita, tare ca credintia lui Avraamu, carea i s'a socotitu intru dreptate! Fie iubirea vostra catra Ddieu adevverata, sincera si fierbinte, caci elu este ajutoriulu nostru, elu speranti'a si tari'a. elu scutulu si refugiulu nostru in veci! Iubiti pre deapropole vostru ca pre voi ensive.

Tindeti mil'a v'ostrea seraciloru, lipsitiloru si celoru nenorociti, sciindu ca Domnului faceti acest'a. Faceti asia si fiti incredintiati ca veti audi si voi mangaitoriele cavinte: „Fiiloru! vi se érta voue pe-catele v'ostre! sculati-ve, luati patulu v'ostru si mer-geți la locasiulu ce l'am gatitu voue spre bucurie si fericie vecinica,* Amin.

Sredistea-mica, 20. II. 1880.

Mihailu Juica
presbit. br. rom.

Diverse.

* **Principele de coróna.** archiducele Rudolf a incredintiatu in diu'a de 7 Martie nou pe princi-pes'a Stefani'a, fiica regelui Belgiei. Acést'a scire a produsu mare bucuria in tota tier'a. Corpurile legiui-torie din Buda-pest'a s'au grabita a lua decisiuni, ca se feliciteze tener'a parchia, ér diurnalele tote intru unu glasu dau espressione bucuriei, ce s'a manifes-tatu in tota monarhia la audiulu acestei sciri im-bucuratórie.

† **Necrologu.** Unulu din preotii distinsi prin missiunea loru pastoralu, parochulu *Ioanu Tulcanu* din Zarand, comitatulu Aradului, a incetatu din viétia, dumineca in 24 Febr. st. v. in alu 55-lea anu alu etatii sale lasandu in doliu profundu pre uniculu fiu *Pavelu Tulcanu*. Fie-i tierin'a usióra si memori'a bine-cuventata!

† **Necrologu.** Ioanu Papiu, protopresbiterulu Devei, ca sotiu cu minoreni si prunci: Valeri'a, Letitia, Emili'a si Enea; Sabinu Piso, protopresbite-rulu Geoajului II-lea cu soti'a sa Elisavet'a ca pa-rinti; Iimeonu, Sabinu, Elisavet'a, Pompiliu si An'a ca frati; Ioanu Russu, An'a Crisianu, Teodoru Col-basi, Ioanu Ghibu, Septimi'a Albini, Vasilie Oresanu, Mari'a si Nicolae Papiu ca cumnati si cumnate; Octavianu Russu ca nepotu; — cu inima sfasiata de durere face cunoscuta incetarea din viétia, a multu iubitei sotia, respective mama, fiica, sora cumnata si máusia *Elen'a* intimplata dumineca in 7 Martiu st. n. la 1½ óra dupa am. in alu 41 anu alu etatei si 21 alu fericitei casatorii. — Remasitiile pretiuite a multu regretaverei, s'au petrecutu marti in 9 Martiu st. n. la 4 óre dupa am. la locul de vecinica odihna. Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecuventata!

* **Himenu.** Dn. Michailu Velicu, avocat in Chisineu a incredintiatu dilele trecute pe dn'a Elena A. Popovicu din Comlausiu. Le dorimu viétia fer-ricita! —

* **Comitetulu pentru inundati** din Brasiovu publica urmatoriulu apelu: Gratia generóseloru ofrande, ce ne-au incursu si se mai incurgu mereu de pretutidenea in favórea inundatiloru Romani din Transilvani'a si din partile ungurene, suntemu in fericit'a positiune de a poté realisa in curendu scopulu caritativu, ce ni l'am propusu.

La distribuire inainte de tote va fi de lipsa a procede dupa órecare planu de repartitia, pe basa caruia delegatii comitetului nostru voru avé a di-rige si a supraveghia la faci'a locului impartirea ofrandelor.

Deóracé inse la impartire voimu se luamu in drepta considerare, dupa putintia, tote comunele, câte au suferitu mai multu séu mai pucinu in urm'a reversarei apelor in dilele de 4 si 5 Decembre n.

1879, si pentru ca nu cumva se trecemu cu vederea vreo localitate, ce a fostu bantuita póte in mesura mai mare ca altele de furia inundatiunei, ne adre-samu catra toti Romanii inteligenti: preoti, proprie-tari, functiunari, comercianti, advocati, invetiatori si a. din acele comune, de unde nu ni s'a datu inca pana acuma nici o informatiune, rogandu-i, ca, in interessulu celoru nenorociti, se binevolésca a né tramite fara cea mai mica intardiare informatiunile necesarie despre daunele cauzate prin esundare.

In numele comitetului pentru inundati:

Diamandi I. Manole.

Dr. Aurel Muresianu.

* **Senatulu Franciei** a respinsu cu o maioritade de 19 voturi articulu 7 din proiectulu legii de in-structiune prezentatu de ministrulu Fery. Cuprinsulu acestui articlu este o dispusetiune, prin carea se in-terdice congregatiuniloru si orduriloru de calugari nerecunoscute de statu a tiené mai departe scóle. Se vede inse ca puterea catolicismului este inca mare in Frauci'a. Ministrulu Fery a argumentatu cu tota puterea necesitatea primirei articulu 7 aretandu ca prin scólele iesuitoru, cari crescú o insemnata parte din tenerimea Franciei se propaga doctrine contrarie sistemului de guvern in vigóre in Frauci'a. Mare opositiune a facutu ministrulu Jules Simon, fostu ministru sub Thiers. Elu a sustienutu, si mo-tivatu, ca primirea acestui articlu inyólva in sine oprimarea libertatii instructiunei si a cugetarii. Din incidentulu acestei respingeri domnesce mare nelin-iscé si agitatiune in cercarile republicane.

* **Potopu in Aradu.** Dumineca si Luni'a tre-cuta au fostu doue zile de spaima pentru cetatienii orasiulu nostru. Ap'a a crescutu, si era aprópe se intre in orasiu din caus'a ghiatiei, carea se oprise din jos de podulu, care impreuna orasiulu cu fortareti'a. Din norocire inse ghiatia si-a facutu locu, si astfelu orasiulu nostru a scapatu de astadata de valurile apei. A esundatu inse partea catra Banatu in unele parti. De câteva zile ap'a a scadiutu, si acumu s'a apropiatu de starea normala.

* **Dr. G. Vuia** anuncia onoratului publicu ca cu ocaziunea tergului: duminica, luni si marti va dá ordinatiuni in órele dela 9—10 a. m. si dela 2—4 d. m. in locuinti'a sa: *Piati'a principala, casa Beck vis-à-vis de oficiulu telegraficu, etagulu primu.*

Concursu.

Pentru deplinirea postulu invetiatorescu vacantu din comu'a Rusova-noua protopresbiteratulu Bisericii-albe se escrie concursu cu terminu de alegere pe 30. Martie st. v. Emolominte suntu:

1. In bani gata, intielegendu se chis'a, sarea si luminele preliminate tote in 110 fl. v. a.
2. pentru conferintia 10 fl. v. a.
3. in natura 24 metere greu si 36 metere cucu-ruza.
4. lemne 5 orgi din care are a se incaldi si scól'a.
5. 2 jugere de pamentu aretoriu (bunu).
6. O gradina de 600 □.^o
7. Cuartiru liberu si gradina de legume.

Doritorii de a ocupá acestu postu, suntu póftiti recursele loru instruite conformu stat. org. si adre-

sate comit. par. a le subserne la subserisulu in Janu si pana la terminulu amintitu au se se presenteze in vre-o Dumineca séu serbatóre in biserica pentru de a dovedi cum sciu cantá. —

Rusov'a noua in 24. fauru 1880.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Iosifu Popovicu** m. p. protopopu.

Pentru ocuparea postului de capelanu clas'a I langa veteranulu parochu Dionisiu Popescu din *Jabaru*, prin acésta se escrie concursu, cu terminu de alegere pe diu'a de **23 Martiu a. c.** stil. vechiu.

Emolumintele suntu: a) 10 jugere de pamentu aratoriu; b) a trei'a parte din platiulu intra si estravianu parochialu; c) a trei'a parte din birulu parochialu dela 200. nre de case, á un'a mesura de cucuruзу in bómbe; d) totu 1/3 din venitele stolari indatinate.

Recursele ajustate conformu prescrieloru Statutulu organicu, si adresate comitetulu parochialu se se tramita parintelui protopopu tractualu Georgiu Cratiunescu in Belincz. p. u. Kiszetó.

Recurentii dupa prealabil'a incunoscintiare a protopopulu se potu presentá in vr'o Dumineca la biserica din locu, spre a-si aretá desteritatea in tipicu, cantari séu cuventari bisericesci.

Iabaru, 17 fauru 1880.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **G. Cratiunescu** protop. tractualu.

Pentru deplinirea postului de capelanu de a III. classa, langa veteranulu parochu gr. or. din *Budintiu*, prin acést'a se escrie concursu, cu terminu de alegere pe diu'a de 16. Martiu a. c. stilulu vechiu.

Emolumintele suntu: una a treia parte din totu venitulu si beneficiulu parochiei.

Recursele, instruite conformu prescrieloru Statutulu organicu, si adresate respectivulu Comitetu parochialu gr. or. din Budintiu, suntu a se tramite parintelui protopopu tractualu Georgiu Cratiunescu in Belincz per Kiszetó.

Recurentii suntu pofiti a se presentá in vre-o Dumineca la biserica gr. or. din locu, spre a-si aretá desteritatea in tipicu si in cantarile bisericesci.

Budintiu, 3. fauru, 1880.

Comitetulu parochialu gr.-or.

In contielegere cu mine: **G. Cratiunescu** m. p. protopopu.

271.
1880.

Dela protopresbiterulu gr. or. din Világos.

Publicare de licitatiune.

Edificarea bisericii din comun'a *Tautiu* de dupa planulu si specificarea aprobata prin Vener. Consistoriu in a. 1879. Nr. 1562 deja fiindu constatata in pretiu de 10,398 fl. 45 cr., pentru indeplinirea aceleia edificari prin acésta se escrie concursu, si anume: 1. Licitatiune se va tiené in comun'a amintita la

9/21 Martiu 1880 in localitatea scólei la 11 óre antemeridiane. 2. Planulu si specificarea ce se afla se póte contemplá in fiecare diua pana la médiadi in cancelari'a protopopésca la subserisulu in Siri'a. Spre care scopu intreprindietorii de a edificá sunt pofiti la aceea licitatiune cu acelu obligamentu, ca se depuna pe mésa 10% bani numerati ca Vadiu. Se potu inaintá inse la subserisulu pana la diu'a penultima de licitatiune si oferte sigilate dinpreuna cu vadiu.

Siria (Világos) 13/25 Febr. 1880.

Georgiu Vasilevicu
protopopu.

Publicare de licitatiune minuenda.

Comun'a bisericesca *Criscioru* in protopresviteratulu Beiusiului, voiesce a si-pingá — zugravu — biserica, respective iconostasulu; dreptu ce comitetulu parochialu a decisu pentru predarea acestei lucrári a se tiené licitatiune minuenda in faci'a loculu in Dumineca Floriloru, adeca in *13/25 Apriliu an. curinte la 2 óre d. m.*

Inaltimea iconostasulu e de 5 metri si 1 dc. — ér latimea de 7 metri si 2 dc.

Pretiuu esclamaré e satoritu la 600 fl. v. a. Intreprindietorii sunt pofiti a se presentá in faci'a loculu la terminulu defiptu provediuti cu vadiu de 10%.

De altmintrelea conditionile mai in detaiu se potu vedé si pana la terminu la presiedintele comitetulu par. in Criscioru.

Beiusiu in 23 Februaru (6 Martiu) 1880.

pentru comitetulu parochialu
Vasiliu Papp
protopopu tractualu.

Alesandru Mihalovicu

in Aradu

recomanda onoratulu publicu

NEGUTIETORI'A SA de MANUFACTURI, MODA si PANZARIA

din **piati'a Tököly**, edificiulu institutulu pedagogico-teologieu, asortata cât se póte mai bine si anume: cu *materii de haine, panza, sifonu batiste, piquet, servete, organtin, satinu bumbacu, ciorapi, bumbacu, ploiere,*

cum si haine gata pentru dame,

eamesi pentru barbati, femei si prunci, halate, perdele, madratie si plapome.

De asemenea

materii pentru reverendi, precum si reverendi gata, prapore si totu felulu de odóre preotiesci.

Tóte pe langa unu servitiu cât se póte *mai promptu si cu pretiuri reduse si moderate.*